

Ks. TOMASZ HERGESEL
DANUTA I BOGUSŁAW KRYSZCZUK
Wrocław

Przypowieść o świetle w Ewangelii św. Marka (Mk 4,21-23)

Przypowieści są to z życia wzięte formy mowy, które mają różne warstwy znaczeniowe. Słuchając ich, trzeba skupić się na temacie dominującym. Odwołują się bowiem do obrazowego przedstawienia świata i skłaniają do refleksji, aby doprowadzić do nowego spojrzenia na to, co znane lub odkrycia tego, co nieznanie¹.

Wyraz „przypowieść” z greckiego παραβολή — oznacza „zestawienie, porównanie, przypowieść”. W retoryce starożytnej termin ten określał rozwinięte porównanie, tj. metaforę, która jest ilustracją pojęć abstrakcyjnych i utożsamia obraz z pojęciem².

Lakoniczną scenerię przypowieści Jezusa o świetle w Ewangelii św. Marka stanowią słowa: światło (lampa), korzec – świecznik, łóżko, ukryte – jawne, uszy – słuchać. Obok znaczenia podstawowego posiadają one w niniejszej przypowieści także znaczenie symboliczne.

1. Światło (Mk 4,21)

Czy po to wnosi się światło (λύχνος), by je postawić pod korcem lub pod łóżkiem?

Temat światła przewija się w Biblii od Księgi Rodzaju, gdzie w pierwszym akcie stworzenia jest mowa o oddzieleniu światła od ciemności, aż po

¹ V. HOWARD, D.B. PEABODY, *Ewangelia według św. Marka*, tl. K. Boboli, w: W. CHROSTOWSKI (red.), *Międzynarodowy Komentarz do Pisma Świętego. Komentarz katolicki i ekumeniczny na XXI w.*, Warszawa 2000 (dalej: MK do PŚ), s. 1207.

² J. CZERSKI, *Jezus Chrystus w świetle Ewangelii Synoptycznych* (Opolska Biblioteka Teologiczna 42), Opole 2000, s. 128.

Apokalipsę św. Jana, gdzie sam Bóg będzie światłem nowego stworzenia. Mamy więc do czynienia z przejściem od światła fizycznego do Światłości, która nie ustępuje miejsca ciemności, i która nie ma końca. Temat światła jest w Piśmie Świętym także symbolem religijnym³.

Tak np. autor Księgi Tobiasza (13,13) ukazuje wizję przyszłej Jerozolimy, która w czasach mesjańskich będzie centrum życia religijnego dla wszystkich narodów pogańskich. Jerozolima będzie widoczna z daleka, bo będzie od niej promieniowało światło, które wskaże drogę wszystkim pielgrzymującym do niej mieszkańcom ziemi⁴.

Wspaniałe światło, promieniować będzie
Na wszystkie krańce ziemi.
Liczne narody przyjdą do ciebie z daleka
i mieszkańcy wszystkich krańców ziemi
do świętego twego imienia.
Dary mają w swych rękach
dla Króla Niebios
Z pokolenia na pokolenie oddawać ci
będą chwałę
a imię „Wybrany” przejdzie na pokolenia przyszłe (Tob 13,13)

Z kolei autor Psalmu 119,105 zauważa, że największą mądrością jest przestrzeganie prawa Bożego, które jest światłem na drodze naszego życia⁵.

Twe słowo jest dla moich stóp pochodnią
i światłem na mojej ścieżce (Ps 119,105)

Światło fizyczne zawsze odgrywało ważną rolę w kulcie religijnym i w duchowym spotkaniu z Bogiem. Wyrażało i wyraża tajemnicę Bożej obecności (np. słup ognia i obłok prowadzący Izraelitów przez pustynię – Wj 13,21-22; Ne 9,19). Światło w występuje Biblii w różnych kontekstach i znaczeniach (wyrazowych i przenośnych).

W kontekście przypowieści Jezusa światło łączy się z prawdą i poznaniem, które są synonimami Bożego objawienia, przedstawionymi tu pod postacią światła⁶.

³ H. FEUILLET, P. GRELOT, *Światło i ciemności*, w: X. LÉON-DUFOUR (red.), *Słownik Teologii Biblijnej*, tł. K. Romaniuk (dalej: STB), Poznań–Warszawa 1973, s. 958–960.

⁴ S. GRZYBEK, *Księga Tobiasza*, PST 6/1, Poznań 1963, s. 133.

⁵ J. ŁACH, *Księga Psalmów*, PST 7/2, Poznań 1990, s. 510.

⁶ W tekście Wulgaty czytamy: *Numquid venit lucarna...* (Mk 4,21) gdzie *lucarna* oznacza lampę. Tekst grecki ma tu słowo *λύχνος* – „lampa, kaganek”, które jest odpowiednikiem łac. *lucarna, lampas*; zob. *Novum testamentum grece et latine*, Romae 1964⁹, s. 124.; R. POPOWSKI, *λύχνος*, *Wielki słownik grecko-polski NT*, Warszawa 1994, s. 371; M. ZERWICK, *Analysis philo-*

Aby wyraźnie pokazać absurdalność chowania światła pod korcem, czy pod łóżkiem Jezus stosuje parabolę z antytezą, która uwydatnia tylko jedną możliwość postawienia światła, a mianowicie w takim miejscu, które przyczyni się do najlepszego oświetlenia domu⁷. Jest to więc raczej wyrażenie obrazowe, sentencja, a nie explicite parabola⁸. W Jego nauce nie wszystko było od razu jasne. Wprawdzie On sam i Jego słowo było światłem, które oświeca świat, ale Jego uczniowie poznają Go i przejmują Jego słowo sukcesywnie. Z nakazu Jezusa mają też dalej kontynuować Jego dzieło⁹.

To, czego z przypowieści o świetle w ujęciu św. Marka możemy się jedynie domyślać, to u św. Mateusza jest powiedziane wprost: „Tak niech świeci wasze światło przed ludźmi, aby widzieli wasze dobre uczynki i chwaili Ojca waszego, który jest w niebie” (Mt 5,16).

Chrześcijanin ma być światłem nie po to, aby on sam był zauważony, ale by przez światło dobrych uczynków zwracał wzrok patrzących na Ojca niebieskiego¹⁰. W ten sposób ci, którzy przyjęli naukę Jezusa i swoim życiem dają o niej świadectwo, są także światłem dla świata¹¹. Tak, jak stawia się lampę, by dawała wszystkim światło, tak chrześcijanin nie może ukrywać swego chrześcijaństwa, lecz musi się stawać coraz lepszym człowiekiem, przynoszącym dobre owoce¹². Jak naturą światła jest oświetlać, tak też naturalne jest dla ucznia Chrystusa promieniować „dobrymi czynami”, wyrażonymi w błogosławieństwach Kazania na Górze. Tak jak nie można oddzielać Ewangelii przyjętej od przeżywanej, tak nie można odróżniać daru światła otrzymanego, od tego, którym należy promieniować. Uczeń Jezusa ma tak postępować, aby w jego życiu inni widzieli moc działającego Boga, która pociągnie ich do siebie, jako Źródła życia. Chrześcijaństwo zamknięte, ukierunkowane wyłącznie na siebie, szukające własnego uznania i korzyści, jest nie do przyjęcia, gdyż nie oddaje chwały Bogu. Czyny chrześcijan nie mają

logica novi testamenti graeci, Romae 1966, s. 86; L. RYKEN, J.C. WILHOIT, T. LONGMAN, *Światło*, SSB 3, tł. Z. Kościuk, Warszawa 2003, s. 985–987.

⁷ J. DUPONT, *Pourquoi des paraboles? La méthode parabolique de Jésus* (Lire la Bible 46), Paris 1977, s. 71.

⁸ Jezus stosował także maksymy i przysłowia; por. M. HEMANTUK, *La Parabole Evangélique. Enquête exégétique et critique* (Universitas Catholica Lovaniensis 2/38), Bruges–Paris, Louvain 1947, s. 260–262.

⁹ H. LANOKAMMER, *Ewangelia według św. Marka*, PNT 3/2, Poznań–Warszawa 1997, s. 148.

¹⁰ A. DURAND, *Évangile selon Saint Matieu* (Verbum Salutis 1), Paris 1927, s. 76.

¹¹ J. HOMERSKI, *Ewangelia według św. Mateusza*, PŚNT 3/1, Poznań–Warszawa 1979, s. 130.

¹² A. JÜLICHER, *Die Gleichnisreden Jesu*, Darmstadt 1976, s. 88.

sławić ich samych, ale Tego, który jest ich Ojcem¹³. Życie chrześcijan będące wcieleniem nauk Chrystusa ma być jak miasto położone na górze, samo oświetlone, widoczne z daleka i oświetlające okolice¹⁴. Chrześcijańskie uczynki miłosierdzia, miłość i pokój to odbłask działającego w świetle Boga¹⁵. Uczeń, który ich nie wypełnia jest wart tyle, co sól pozbawiona smaku lub światło zakryte, pozbawione blasku¹⁶.

Św. Łukasz przytaczając przypowieść o świetle, dodaje jeszcze: „...aby ci, co wchodzą, mieli światło” (Łk 8,16). Chodzi o to, by ci, którzy szukają Boga w świadectwie chrześcijan, znaleźli światło, drogowskaz i pewną drogę do Ojca.

2. Korzec – świecznik (Mk 4,21)

Czy nie po to, aby je postawić na świeczniku?

Nie wnosi się światła i nie stawia pod „korcem” (gr. μόδιος)¹⁷, ale na „świeczniku” (gr. λυχνία).

W czasach Chrystusa pomieszczenia oświetlone były małymi, zwykle oliwnymi lampami. Aby lepiej oświetlały pokój umieszczano je na wysokim świeczniku. Przykrycie zaś lampy korcem powodowało w najlepszym razie pomniejszenie jego blasku lub nawet zgaszenie płomienia. W małych jednoizbowych chatach chłopskich, bez okien i bez komina, stawianie lampy pod korcem było metodą gaszenia lampy.

Zachowując sens wiersza 21, można jego treść oddać słowami: „Nie zapala się lampy po to, by ją zaraz zgasić”. Stawia się ją natomiast na świeczniku aby świeciła wszystkim domownikom.

Kontrast słów „zapalać” – „gasić”, któremu odpowiada analogiczna antyteza w przypowieści o soli („solić” – „wyrzucać”) oddaje sens posłannic-

¹³ A. PACIOREK, *Ewangelia według świętego Mateusza, rozdz. 1–13*, NKBNT 1/1, Częstochowa 2005, s. 210.

¹⁴ K. ROMANIUK, A. JANKOWSKI, L. STACHOWIAK, *Komentarz praktyczny do Nowego Testamentu*, Poznań–Warszawa 1975, s. 32.

¹⁵ T. LOSKA, *Ewangelia według św. Mateusza. Księga wypełnionych obietnic Bożych* (Jezus Chrystus Wczoraj, Dziś, Jutro), Katowice 1995, s. 95.

¹⁶ C.S. KEENER, *Komentarz historyczno-naukowy do NT*, tł. Z. Kościuk, Warszawa 2000, s. 18.

¹⁷ Termin gr. μόδιος (łac. *modus*) – „korzec”, to naczynie służące jako miara substancji sypkich o pojemności ok. 8,75 litra; por. R. POPOWSKI, μόδιος, *dz. cyt.*, s. 402.

stwa Jezusa. On bowiem gdy Go ostrzegano przed niebezpieczeństwami i proszono by się ukrył, szedł i dalej głosił Ewangelię, aby wypełnić wolę Ojca. Nie mógł się chować, bo był jak lampa, która świeci nie po to, aby ją zaraz zgasić, ale aby dawała światło wszystkim¹⁸.

Jezus był mistrzem w stosowaniu barwnych obrazów w swoim nauczaniu. Nauczał, że zakryte czy osłonięte światło świeci na próżno. Tymczasem Bóg pragnie by światło Jego słowa rozprzestrzeniło się wśród ludzi. Jezus spełniając wolę Ojca objawił je najpierw swoim uczniom, a za ich pośrednictwem całemu światu. Pragnął bowiem, aby wszyscy poznali i żyli Jego nauką¹⁹.

Jak więc Jezus oświecał świat swoim słowem, tak winni to czynić także Jego uczniowie. Muszą oni przygotowywać dobry grunt dla słowa Bożego, by mogło wzrastać i przynosić dobre owoce, tak w jednostkach, jak i w całym świecie²⁰.

Jak wynika z nauki Jezusa przykrycie światła korcem jest niepoważne i bez sensu. Dlaczego więc Jezus o tym mówi? Wydaje się, że dlatego, by jego uczniowie nie ukrywali swego chrześcijaństwa²¹, ale naśladowali Jezusa, aby światło Jego nauki promieniowało i docierało do serca i umysłów tych, którzy pozostają jeszcze w mrokach niewiary²².

Ewangelista Łukasz (8,18) dodając słowa: „Uważajcie więc, jak słuchacie...” kładzie jeszcze akcent na sposób słuchania słowa Bożego. Uczniowie powinni to czynić z wielkim zaangażowaniem, aby niczego ze słów Jezusa nie uronić. Odwołując się do analogii kupiectwa można powiedzieć, że bogaty może łatwo powiększyć swój majątek. Tak samo uczeń Chrystusa powinien przyjąć słowo Boże za swój majątek, a następnie dzięki łasce Bożej ma starać się go pomnożyć i jego bogactwem dzielić się z innymi, aby i u nich wydało obfity plon²³.

¹⁸ J. JEREMIAS, *Die Gleichnisse Jesu*, Berlin 1996⁷, s. 120–121.

¹⁹ KEENER, *dz. cyt.*, s. 90.

²⁰ LANGKAMMER, *dz. cyt.*, s. 148–150.

²¹ M. LLOYD-JONES, *Studium, Kazanie na Górze*, t. I, tł. M. Wiśniewska, Włocławek 2002, s. 167–169.

²² ROMANIUK, JANKOWSKI, STACHOWIAK, *dz. cyt.*, s. 188–200.

²³ H. LANGKAMMER, *Ewangelia według św. Łukasza*, Radom 2005, s. 166.

3. Łóżko (Mk 4,21)

Nie wnosi się światła i nie stawia się pod łóżkiem (gr. κλίνη)²⁴.

Przypowieść o świetle umieszczona jest w antycznym środowisku palestyńskiego domu, składającego się najczęściej z jedno prostego pomieszczenia, w którym znajdowały się wszystkie sprzęty, łącznie z łózkami²⁵. Łóżko, które na co dzień służyło do spania, służyło także jako elementem biesiady. W czasie trwania uczy, na łóżku, obok stołu zajmowano pozycję półleżącą (Mk 4,21).

Pismo Święte wielokrotnie wspomina o łożu (sypialni) i o spoczywających na nim ludziach. Łoże jest w Biblii symbolem odpoczynku (lenistwa), cierpienia (łoża boleści) i śmierci ale i miejscem intymnej prywatności (czystości lub nieczystości seksualnej). Łoże to w Biblii także symbol bogactwa²⁶, miejsce snów (wizji), a także wierności i zdrady małżeńskiej²⁷.

W przypowieści o świetle wg Mk 4,21-23, Jezus mówi, że lampa, której nie zapala się, aby ją schować pod korcem lub pod łóżkiem, ma stać na świeczniku. Światło lampy, które symbolizuje tu Dobrą Nowinę o królestwie Bożym nie może być chowane i ukrywane, ale ma oświetlać świat²⁸.

Przykładem może tu być Syrofenicjanka, która usłyszawszy o cudach czynionych przez Jezusa, przyszła i błagała, aby wyrzucił złego ducha z jej córki. Dając wiarę w to, co słyszała o Jezusie, stała się świadkiem cudu uzdrowienia swej córki (Mk 7,24-30).

Cudem tym Jezus daje znać Izraelitom, że także poganie są zdolni uwierzyć w Boga oraz że ich wiara jest czasem większa od wiary członków narodu wybranego²⁹. Cud ten dotyka prawdy uniwersalizmu zbawienia³⁰.

²⁴ R. POPOWSKI, κλίνη, *dz. cyt.*, s. 340.

²⁵ A. SISTI, *Marco* (Nuovissima Versione della Bibbia 34), Roma 1980, s. 212.

²⁶ Tylko zamożni mogli sobie pozwolić na taki mebel, biedni spali na podłodze lub na ławie z cegły mułowej. Autor 2 Krl 4,10 wspomina o łożu drewnianym — znaleziona drewniana rama łóżka pod Jerychem, z IX w. przed Chr., jest, być może typem łoża, o którym mówi tekst biblijny.

²⁷ D.R. EDWARDS, *Łoże (łóżko)*, w: P.J. ACHTEMEIER (red.), *Encyklopedia biblijna*, Warszawa 1999, s. 700–702.

²⁸ ROMANIUK, JANKOWSKI, STACHOWIAK, *dz. cyt.*, s. 188.

²⁹ LANGKAMMER, *dz. cyt.*, s. 197; ROMANIUK, JANKOWSKI, STACHOWIAK, *dz. cyt.*, s. 188; KEENER, *dz. cyt.*, s. 97.

³⁰ LANGKAMMER, *dz. cyt.*, s. 197.

4. Ukryte – jawne (Mk 4,22)

Nie ma bowiem nic ukrytego (gr. κρυπτόν), co by nie miało wyjść na jaw (gr. φανερόω).

W przeciwieństwie do innych, swoim uczniom Jezus wyjaśniał znaczenie przypowieści. W przypowieści o świetle Jezus poucza jednak, że to, co teraz jest dla jednych tajemne, w przyszłości będzie ujawnione, bo nie ma nic ukrytego — tajemnego (gr. κρυπτόν)³¹, co by nie miało być ujawnione (gr. φανερόω).

O rzeczach tajemnych-ukrytych mówił także w mowie pocieszającej, dotyczącej przyszłej pomyślności Izraela prorok Izajasz:

Tyś słyszał i widział to wszystko;
czy więc ty tego nie przyznasz?
Od tej chwili ogłaszam ci rzeczy nowe,
tajemne i tobie nieznane (Iz 48,6).

Obietnica ta wypowiedziana w niewoli babilońskiej przywoływała na pamięć obecność Boga w dziejach Izraela jak i wypowiedzi proroków, mówiące z jednej strony o upadku Babilonu³², z drugiej strony o wyzwoleniu Izraela z niewoli babilońskiej. Wyzwolenie to, trzeba rozumieć w sensie podwójnym: (1) bliższym, jako uwolnienie ludu izraelskiego z niewoli; (2) oraz dalszym, jako wyzwolenie z niewoli grzechu i zła, które dokona się przez ekspiacyjną mękę i śmierć Mesjasza³³.

Lud wybrany winien uwierzyć w te zapowiedzi i wyciągnąć z nich wnioski. Prorok zauważa jednocześnie, że owe zapowiedzi, to nie jest dopiero sprawa przyszłości, gdyż te „nowe rzeczy” już zostały zapoczątkowane. Nie będzie to więc jakaś przemiana rzeczy starych i dotychczasowej rzeczywistości, lecz specjalny akt Boga przewyższający wszystkie dotychczasowe zapowiedzi³⁴.

Wprawdzie słowa Jezusa dzielą słuchaczy na wtajemniczonych i niewtajemniczonych, ale nie dotyczy to wiedzy o rychłym nadejściu i nastaniu Królestwa Bożego, lecz jedynie wcześniejsze lub późniejsze zrozumienie

³¹ R. POPOWSKI, κρυπτός, dz. cyt., s. 350.

³² C. STUHTMUELLER, *Deutero-Izajasz (Iz 40–55) i Trito-Izajasz (Iz 56–66)*, w: R.E. BROWN, J.A. FITZMYER, R.E. MURPHY (red.), *Katolicki komentarz biblijny*, t. XXVI, Warszawa 2001, s. 659.

³³ L. STACHOWIAK, *Księga Izajasza, II–III, 40–66*, PST 9/2, Poznań 1996, s. 172.

³⁴ L. STACHOWIAK, *Księga Izajasza*, tl. B. Wodecki, MK do PŚ, s. 872.

przez wszystkich uczniów Jezusa powierzonej im nauki Jego Ewangelii. Niewtajemniczeni, to ci, którzy są jeszcze z dala od wiary lub którzy odrzucają naukę Jezusa. Temu jednak próbuje przeciwdziałać i zaradzić chociażby nauka przypowieści Jezusa³⁵.

Nie wszyscy mogą od razu dostąpić łaski zrozumienia osoby Jezusa i Jego nauki. Ostatecznie jednak wszystko, co teraz jest tajemne i ukryte, stanie się jawne. Aby takim się stało potrzebne jest zaangażowanie tych, którzy już dostąpili łaski poznania i wiary, w dziele rozgłaszania Dobrej Nowiny, aby jej światło mogło także dotrzeć do najbardziej zatwardziałyh serc ludzkich³⁶.

5. Uszy – słuchać (Mk 4,23)

Kto ma uszy (gr. οὖς) do słuchania, niechaj słucha (gr. ἀκούω)!

Autor Psalmu 49 zwraca się do wszystkich narodów świata z następującym wezwaniem:

- w. 2. Słuchajcie (שמעו) tego wszystkiego, narody,
Pochwyćcie w uszy (שמעו), wszyscy, co świat zamieszkujecie...
- w.4. Nakłoń mego ucha ku przypowieści (שמעו),
Przy dźwięku liry wyjaśnię mą zagadkę (Ps 49,2.5).

Wiersz 2 nawołuje do słuchania, to w w. 5 mówi, że sam „nastawia ucho”, aby usłyszeć Bożą „przypowieść” (lub jak inni tłumaczą: „pouczenie”), dzięki któremu może wyjaśnić tajemniczy, trudny problem (zagadkę)³⁷:

Użyty przez psalmistę termin hebr. שמעו, autor LXX oddał przez παραβολή – „być podobnym, porównywać, przypowieść”. W Ps 49,5 słowo hebrajskie שמעו, jak i greckie παραβολή, użyte są jako rzeczownik. „Nastawić ucha na שמעו” jest obrazowym określeniem czynności słuchania przychodzącego skądinąd głosu, przemowy, mądrości koniecznej do wyjaśnienia zagadki. Termin שמעו jest tu synonimem Bożego objawienia, a psalmista wzywa wszystkich ludzi dobrej woli, by im z Bożego objawienia wyjaśnić nurtujący ich problem (zagadkę)³⁸.

³⁵ HOWARD, PEABODY, *dz. cyt.*, s. 1218.

³⁶ ROMANIUK, JANKOWSKI, STACHOWIAK, *dz. cyt.*, s. 188.

³⁷ J. ŁACH, *dz. cyt.*, s. 266–268.

³⁸ Język mądrościowy używa terminu שמעו na określenie „mądrości”, „pouczonej przypowieści” czy „pouczenia mądrościowego”; J.S. KSELMANN, M.L. BARRÉ, *Księga Psalmów* BROWN, FITZMYER, MURPHY (red.), *dz. cyt.*, s. 497; por. też HERMANIUK, *dz. cyt.*, s. 64–66.

Jak psalmista, tak i w Jezus w ostatnim wierszu przypowieści o świetle (Mk 4,21-23) wzywa swoich uczniów do uważnego i angażującego słuchania i rozważania słów przypowieści. Na ile bowiem jesteśmy wsłuchani w słowo Bożego objawienia i wprowadzamy je w nasze życie, na tyle też się z nim utożsamiamy³⁹.

Św. Łukasz przytaczając przypowieść o świetle, na jej końcu dodaje następujące słowa przestrogi: „Uważajcie więc, jak słuchacie. Bo kto ma, temu będzie dane; a kto nie ma, temu zabiorą i to, co mu się wydaje, że ma” (Łk 8,18).

Ta Łukaszowa przestroga wzywa do takiego słuchania i rozważania nauki Jezusa, aby słowo Bożego objawienia stało się światłem zarówno dla osobistego życia jak i było drogowskazem dla innych, a przez to, aby rozwijała się chwała Boża⁴⁰. Objawienie Boże, które przyjmujemy przez słuchanie, można tu porównać do kapitału, który powinien procentować w naszym życiu. Im większy kapitał zainwestowany, tym szybciej i bardziej będzie się rozrastał, mały kapitał tylko w niewielkim stopniu, a może się zdarzyć, że zniknie zupełnie wskutek bankructwa i małostkowości⁴¹. Od tego jak ten kapitał wprowadzimy w życie będzie zależało czy w dniu sądu, będzie nam dodane czy może zabrane, co nam się wydawało, że mamy⁴².

Das Gleichnis vom Licht im Markusevangelium (Mk 4,21-23)

ZUSAMMENFASSUNG

In der Gleichnisrede vom Licht werden die Menschen zum rechten Hören Gottes Worte aufgerufen. Jesu Gleichnis vom Licht ist wie andere Gleichnisse stufenweise aufgebaut und den damals lebenden Menschen angepasst. Die wortkarg, aber zugleich malerisch dargestellte Szenerie bilden die einfachsten, zum Leben

³⁹ S. FAUSTI, V. CANELLA, *W szkole św. Marka, Ewangelia do czytania, słuchania, modlitwy i dzielenia się*, tł. B.A. Gancarz, Kraków 2005, s. 81.

⁴⁰ Bóg bowiem pomnaża zrozumienie, jeśli ktoś się o nie stara. Jeśli zaś kto nie przyjmie tego światła i nie będzie mu posłuszny, nie otrzyma go więcej; por. F. GRYGLEWICZ, *Ewangelia według św. Łukasza*, PNT 3/3, Poznań–Warszawa 1974, s. 179; KEENER, *dz. cyt.*, s. 142.

⁴¹ ROMANIUK, JANKOWSKI, STACHOWIAK, *dz. cyt.*, s. 315–317.

⁴² S.O. ABOGUNRIN, *Ewangelia według św. Łukasza*, tł. M. Kulikowska, MK do PŚ, s. 1263.

notwendigen Sachen: Licht, Gefäß, Bett, Leuchter, die außerdem symbolische Bedeutung haben. Jesus stellt die rhetorische Frage: „Zündet man etwa ein Licht an und stülpt ein Gefäß darüber oder stellt es unter das Bett? Stellt man es nicht auf den Leuchter?“ Keine Antwort — jeder weiß, was man in dieser Situation machen soll, jeder weiß, wozu das Licht dient: „damit alle, die eintreten, es leuchten sehen“ (Lk 8,16), und nicht unter dem Bett suchen oder sich in Dunkelheit bewegen.

Das Licht aber bedeutet nicht nur das Äußere, sichtbare, physikalische, mit den Sinnen wahrnehmbare, sondern auch das Innere, das auf eine ganz andere Art und Weise spürbar wird. Jesu Lehre ist das Licht, das er an seine Jünger und die Menschen, die ihn hören wollen, richtet. „Es gibt nichts Verborgenes, das nicht offenbar wird, und nichts Geheimes, das nicht an den Tag kommt“. Man muss sich aber Mühe geben und Zeit widmen, um die Worte Jesu zu verstehen und dann auch mit seinem eigenen Leben zeigen, dass man Christ ist und die Lehre Gottes in seinem Leben realisiert, nicht für seinen Ruhm selbst, sondern für Gottes Ehre.

Die Licht — Symbolik der Gleichnisrede steht im Kontinuum der symbolischen Bilder und Gleichnisse des Alten und Neuen Testaments von Genesis bis Apokalypse und bedeutet Gott, Jesus, seine Lehre, Geist, Himmel, Ehre, Weisheit, Gerechtigkeit, Glauben, Erbarmen u.a.

Tł. Elżbieta Kucharczyk